

Bogen er en teoretisk exercits i ligevægts-egenskaber, stabilitetsbetingelser og tilpasningsprocesser for makroøkonomiske vækstmodeller, der explicit indeholder penge- og finanspolitiske instrumentvariable.

HANSEN, SVEND AAGE: *Samfundets organisation*. København: Københavns Universitets Fond til Tilvejebringelse af Læremidler (Gad). 1971. 121 pp. Kr. 29,00.

Dette bind i det nye lærebogssystem i dansk samfundsbeskrivelse Erhverv og Samfund dækker et emne, der i tidligere fremstillinger med samme sigte som regel har fået en mere spredt og sparsom behandling. Efter et indledende afsnit om samfundets grundlæggende målsætning gives i de følgende tre kapitler en oversigt over henholdsvis statens, kommunernes og næringslivets organisationsmæssige opbygning. Derefter redegøres for effektiviseringsproblemerne i den offentlige forvaltning og de institutionelle rammer for den fysiske og økonomiske planlægning. Det afsluttende kapitel behandler statistikkens organisation.

HEIE, HENRIK, TOM HIORT-LORENZEN, GUNNAR THORLUND JEPSEN OG HANS E. ZEUTHEN: *Dansk økonomi i og uden for fællesmarkedet*. København 1972. 24 pp.

Forfatterne mener, at der har været en tendens til at overvurdere de økonomiske konsekvenser af den danske markedsbeslutning. De fremhæver, at der formentlig ved ikke-tilslutning til fællesmarkedet vil kunne opnås en frihandelsordning for industrivarer, der nærmest vil være gunstigere for dansk industri end tilslutning til EF. Det afgørende fra et økonomisk synspunkt er det samfundsmæssige tab ved at give afkald på EF-medlemskabets landbrugsfordele, der kan anslås til 2 mia kr. i 1978, hvor nationalproduktet kan antages at være ca. 230 mia kr., dvs. et tab på mindre end én procent. Det fremhæves, at det væsentligste under alle omstændigheder vil blive at føre en økonomisk politik, der sikrer samfundsøkonomisk balance og den af befolkningen ønskede prioritering af ressourcerne anvendelse, og at den begrænsning i vor økonomisk-politiske handlefrihed, som en tilslutning til EF kan betyde, kan virke stærkere hæmmende på opfyldelsen af denne målsætning end den beskedne forskel i nationalproduktet. Heller ikke på kort sigt kan en dansk beslutning om ikke-tilslutning i sig selv motivere drastiske økonomiske indgreb. Beregningerne og deres forudsætninger gennemgås

overskueligt og detaljeret. Sammen med redegørelsen fra Det økonomiske Råds formandskab hører den til blandt de dokumenter, der kan bidrage til at hæve diskussionen om de økonomiske konsekvenser af den danske markedsbeslutning op på et fra et analytisk synspunkt tilfredsstillende niveau.

HOLM, ERIK: *Sæsonkorrigering af danske tidsserier*. Danmarks Statistik, Analyse- og prognosekontoret, Arbejdsnotat nr. 2. København: Danmarks Statistik, 1971. 65 pp. + omfattende bilagsmateriale.

Efter en kort historisk oversigt over de vigtigste metoder til beregning af sæsonbevægelsen redegøres for det af Bureau of the Census udarbejdede program, som splitter den originale serie op i en trendkonjunktur komponent, en sæsonkomponent og en irregulær komponent. Den nyeste version X-11 er anvendt til sæsonberegning for en lang række danske økonomiske tidsserier dækkende perioden 1958-70. Beregningsresultaterne er gengivet i et omfattende tabel- og figurbilagsmateriale.

HOLMSTEDT, SVEN, red.: *Nordiska Rådets verksamhet 1952-1970: Översikt över rådets rekommendationer och rådspresidiets framställningar*. Nordisk udredningsserie, 1971:14. København m.fl.: Nordisk Råd, 1972. 630 pp. Kr. 43,80.

Efter at Nordisk Råd havde fungeret i 10 år blev i 1962 udgivet en oversigt over virksomheden med en redegørelse for de foranstaltninger, som i de nordiske lande var gennemført som følge af rådets rekommendationer og præsidietskrivelserne. Den foreliggende udgave er en a jourført udgave, der dækker hele perioden 1952-1970. For så vidt angår regeringsforanstaltningerne i årene 1952-1961 gives der dog kun sidehenvisninger til den tidligere oversigt. Materialet er emneopdelt. Skønt indholdsfortegnelsen lader bogen slutte med et stikordsregister, findes der efter dette tillige en nyttig oversigt over de udgivne betænkninger i Nordisk udredningsserie.

HVIDT, KRISTIAN: *Flugten til Amerika eller Drivkræfter i masseudvandringen fra Danmark 1868-1914*. Skrifter udg. af Jysk Selskab for Historie, nr. 27. Århus: Universitetsforlaget i Aarhus, 1971. 555 pp. Kr. 97,00.

En statistisk bearbejdelse af politiets udvandringsprotokoller danner udgangspunkt for en bred, ofte anekdotisk, behandling af årsagerne til den danske oversøiske emigration i slutningen af sidste og begynn-

delsen af dette århundrede. Bogen er forsvaret som disputats ved Københavns Universitet.

ISRAEL, JOACHIM: *Om kunsten at løfte sig op ved harena og beholde barnet i badevandet: Kritiske betragtninger over samfundsvidenskabernes videnskabssteori*. København: Gyldendal, 1972. 172 pp. Kr. 44,00.

Joachim Israel har i denne bog samlet sine betragtninger over samfundsvidenskabernes videnskabssteori. Hans hovedsynspunkt er, at man må sondre mellem tre typer af udsagn, nemlig foruden værdiudsagn og deskriptive udsagn tillige det, han kalder stipulative udsagn. De sidstnævnte skulle ligesom værdiudsagnene være af normativ karakter, idet de handler om menneskets og samfundets natur og indgår som vigtige, men ofte udtalte forudsætninger i samfundsvidenskabelige teorier. Israel angiver kun udtrykkeligt, at tesen gælder for sociologi, socialpsykologi og psykologi, men nævner – hovedsagelig som referat af Myrdal (jvf. omtalen heraf nedenfor) – også eksempler på stipuleringer i økonomisk videnskab. Bogen er en stimulerende demaskering af megen foregiven »objektivitet« i samfundsvidenskaberne; som bidrag til videnskabssteorien fremstår den mindre afklaret.

JONSEN, ANNESE m.fl.: *Behov for omsorg og hjælpemidler blandt invalidepensionister: En undersøgelse i Horsens*. Socialforskningsinstituttet, Studie nr. 23. København: Teknisk Forlag, 1972. 132 pp. Kr. 11,50.

En interviewundersøgelse af 722 invalidepensionister i Horsens med det formål at belyse deres beskæftigelsesforhold, boligforhold, behovet for hjælpemidler, omsorgsbehovet og evt. trivselsproblemer for børn af invalidepensionister.

JØRGENSEN, STEN MARTINI: *Kommunale samarbejdsudvalg*. Socialforskningsinstituttet. Publikationer, nr. 50. København: Teknisk Forlag, 1971. 166 pp. Kr. 20,00.

Publikationen redegør for den ene af to undersøgelser af indflydelse og samarbejdsforhold på Københavns kommunale arbejdspladser. Den foreliggende delundersøgelse drejer sig om samarbejdet, som det foregår gennem samarbejdsudvalgene. Undersøgelsesmateriale bygges på interviews med ca. 1500 personer på 14 arbejdspladser fordelt på 9 institutioner. Det viser sig, at de ansatte er mere skeptiske end deres repræsentanter m. h. t. udvalgenes betydning. Det konstateres, at informatio-

nen til de ansatte om, hvad der foregår i udvalgene, ikke er løst tilfredsstillende.

JØRGENSEN, AAGE og NIELS C. JØRGENSEN: *Nogle faktorerers indvirkning på ejendomspriserne i landbruget*. Det landøkonomiske Driftsbureau, Memorandum nr. 8. København: Landhusholdningsselskabets Forlag, 1971. 70 pp.

Formålet med undersøgelsen er at søge belyst stigningen i landbrugets ejendomspriser i de senere år, specielt med henblik på den rolle inflationen og ikke-landmænds køb spiller. Der gennemføres en tværsnitsanalyse, hvor der som forklarende variable indgår ejendommens kvalitet, størrelse og beliggenhed samt en tidsserieanalyse, hvori indgår udtryk for landbrugets indtjening, detailpristallet og bruttonationalindkomsten pr. indbygger.

KÜHL, P. H. og INGER KOCH-NIELSEN: *Saneringskvarterer i København*. Socialforskningsinstituttet, Publikationer nr. 51. København: Teknisk Forlag, 1971. 220 pp. Kr. 31,25.

I to saneringskvarterer på henholdsvis Nørrebro og Vesterbro har man undersøgt beboernes brug af og tilfredshed med deres boligmiljø med et Bispebjerg-kvarter og to udflyttergrupper som sammenligningsgrundlag. Denne trivselsundersøgelse rammer i nogen grad en pæl gennem slumromantikken. Hovedparten ønsker at flytte til bedre boliger; og af dem, der er udflyttet til nye forstadsbebyggelser, ønsker kun få at flytte tilbage. Undersøgelsen er foretaget efter boligministeriets ønske.

LIND, BØRGE, H. K. LARSEN, K. STELLING og J. P. PEDERSEN: *Håndværksundersøgelse 58-69: Rapport vedrørende økonomisk udvikling inden for håndværk og mindre industri*. København: Teknologisk Instituts afdeling for virksomhedsøkonomi. 104 pp. + engelsk resumé.

Forfatterne, der er civiløkonomer, har foretaget en undersøgelse af regnskabsmateriale fra ca. 600 danske håndværks- og mindre industrivirksomheder med det formål at søge årsagerne til virksomhedernes investeringsbeslutninger og baggrunden for den økonomiske vækst belyst. En spørgeskemaundersøgelse gav til resultat, at for omkring halvdelen fandtes afsætningsforholdene at være vigtigst for investeringsbeslutningen, for ca. en tredjedel fremskaffelsen af den nødvendige kapital, mens kun få tillagde afskrivningsregler og rentens størrelse afgørende vægt.